

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Responsa De Ivre Canonico Præsertim Novissimo

Zype, Frans van den

Antverpiæ, M. DC. XLV.

Resp. IV. Cedi sine sollemnitatibus non potest ius patronatum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73071](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73071)

contulerint, æqualiter patronos fieri. non enim id conuenit cum Christi parabola, *Luc. 7.* vbi ait Simonem rectè iudicasse eum plus diligi, qui plus donauit: sed ex eo iudicio debet ecclesia inæqualiter tribuentes inæqualiter diligere, & remunerari per gratiam patronatus. nec enim in patronatu inæqualitas canonibus ignota est. sed in *clem. ult. de iur. patronat.* statuitur inæqualitas suffragiorum: vt inter hæredes non per capita numerentur, sed per stirpes. quomodo & accipiendum c. quoniam *X. eod.* & dicitur in *l. 8. D. de pact.* maiorem esse partem pro modo debiti, non pro numero personatum. nec vlla censeferi potest comparatio muscæ ad aquilam. adeoque nec eius, qui vilem aream paucorumque florenorum dederit, ad quadraginta millia florenorum, ex peregrinorum elemosynis in fabricam impensa: vt talis areæ dator capellæ non possit dici simpliciter patronus: sed dumtaxat secundum quid: & quatenus nigredo reperitur in niue, minùs ab Episcopo ei tale nomen reseruari: obstante vnde quaque d. c. 9. & d. c. 12. quod si ne congruis meritis ambitiosa istiusmodi nomina reijcit. vt alias cupiditates abominatur c. si quis *basilicam. de cons. d. 1.*

RESPONSVM IV.

Cedi sine sollempnitatibus non potest ius patronatus.

^{1.} Non potest nisi rite alienari, non donari.
Ordo Præmonstratensis institutus specialiter est à fundatore suo S. Norberto in subsidium apostolici muneris. eoque plures illi ecclesiæ, curata beneficia, & patronatus concessi. de quibus priuilegium quoddam Clementis ita habet; Inhibemus etiam ne ecclesias, aut terras, seu aliquod beneficium ecclesiæ vestræ collatum liceat alicui personæ dari, siue ali-

quo modo alienari sine consensu totius Capituli vel maioris & sanioris partis eiusdem: igitur inutilis alienatio est, sine superioris congrua autoritate tractata, & spontaneo plenoque assensu Conuentus, per Prælatum facta cessio iuris patronatus. quippe non tantum aduersus specialem huiusmodi prohibitionem, sed & iuris generalem. eoque imprimis quod in meram donationem incidit, omni iure vetitam. c. 2. *X. de donat.* grauiusque etiam alijs vindicandam. *auth. qui res s. donatarius. C. de sacrosanct. eccles.* neque enim res hæc exilis est, in qua benignior esse possit dispensatio. c. 3. *X. de donat.* quâuis de proprietate dubitaretur. c. 8. *X. de reb. eccles. non alien.* vt ne quidem ob dubium litis euentum transigendo cedi possint istiusmodi iura. c. *Statimus. c. veniens. X. de transact.* quæ non tantum veniunt nomine bonorum. *l. bonorum. 49. D. de verb. signif. clem. exius. s. annui eod. Conc. Trid. s. 22. c. 11.* sed honorifica sunt imprimis alienari vetita. *clem. 1. de reb. eccles. non alien.* vt & iurisdictionem, etiam voluntariam, completentia. c. *fin. X. de reb. eccles. non alien. d. c. 11.*

Quod si autem res singulares alienari sint prohibitæ, multo magis tota ecclesia. *auth. multo magis. C. de sacrosanct. eccles.* conformiter Innocentius III. in c. 10. *X. de reb. eccles. non alien. possessiones*, inquit, *alienare non debes, aut ecclesias, in quibus monachi ministrare consueuerunt, clericis vel laicis assignare.*

^{2.} Qui à pupillo emit, inquit lex 23. *de public. in rem act. probare debes tuore auctore. l. ge non prohibente se emisse.* adeoque ad exemplum tutoris, vel superioris, oportet in immobilium alienationibus Patris Abbatis autoritatem interuenire. illum regulares vocant ex cuius monasterio colonia sua est deducta. & constitutionibus monasticis iubentur in grauibz causis eius

Ex consensu Conuentus, auctoritate Patris Abbatis.

eius consilio uti, & assensu. quomodo & in c. 1. de reb. eccles. non alien. mentio est proprii Prælati, quem glossa & DD. ibid. Superiorem immediatum interpretantur: ut eius consensu sit opus: non tantum, ut illa d. clementina videtur loqui, ubi non est conuentus; sed indistinctè. ut ibidem Zabarella n. 28. 29. ex rationis paritate; & argumeto clem. attendentes de priuil. c. Romano. §. ab Archidiacono de appel. in 6. Siluest. in Sum. V. alienatio n. 3. sub fin.

Qui igitur cessum sibi allegat patronatum, docere debet lege non prohibente factam esse alienationem. adeoque interuenisse omnia illa, quæ in alienatione honorum ecclesiæ requiruntur. quæ hic non apparent.

RESPONSVM V.

An regula Cancell. de infrimis resignantibus obtineat in beneficijs iuris patronatus.

1.
Beneficiū
verum sola
patroni
concessio
ne non po-
est obtine-
ri.

Cum verum beneficium à sola manu patroni laici non possit obtineri: c. 4. 10. 15. 21. X. de iur. patronat. c. quod in dubijs. X. de renunc. & hic vterque litigantium in vim solius prouisionis patroni laici sine institutione canonica possessionem inierit, à solo etiam notario dicatur introductus; non videtur hoc beneficium esse verè ecclesiasticum: imò neque officium ecclesiasticum, extra considerationem obiecti & subiecti, in quo non interuenit ecclesiæ auctoritas. sed legatum pium dumtaxat, annuum, ex nominatione, seu electione hæredis, seu successoris obtinendum.

2.
Quod sic
collatum
presumitur
non esse

Adeoque videri non potest esse comprehensum sub regula Cancellariæ, quæ dumtaxat loquitur de beneficijs ecclesiasticis. eoque

in capellanijs, similibusque fundationibus, quæ non sunt beneficia non obtinet. Gomef. ad d. Reg. de in- fir. ref. q. 22. ut, quod semel placuit, amplius displicere non possit: ut deceat beneficium semel datum esse mansurum: ut optio, electio, seu prouisio, hæredi commissisæ semel facta mutari non possit, quia optando ius omne suum contempserit. l. 2. 3. 4. 5. C. 20. D. de opt. legat. d. c. 4. C. 9. X. de iur. pat. & consequenter rata manere debet prouisio facta: & præferri qui eam obtinuit ex vero modo vacandi. c. susceptum. de rescrip. in 6. ut necl. quoties C. de rer. vend. obtinet in beneficijs. c. ibi qui. de rescrip. in 6. c. si tibi absen. de preb. eod.

Verum si beneficium, de quo queritur sit verè beneficium, sed iuris patronatus, contra communes iuris regulas, concessum est patrono laico, ut variare possit, & alios post alios nominare. c. 5. X. de iur. patronat. & tunc Episcopus eligit ex pluribus, quem putat ecclesiæ fore magis utilem, eumque instituit: qui tunc irrevocabiliter retinet beneficium. c. 3. 12. 24. X. de iur. patronat.

Adeo, ut si beneficium habeatur pro vero, eiusque institutio Ordinario postuletur, is præferendus sit, quem Ordinarius instituerit. c. 20. 29. X. de iur. pat. nihil adhuc quoad Ordinarium integrè, admittamus non tantum patronum laicum variare posse plures cumulando; sed etiam priorem vel secundam præferentiam reuocando, & adherendo huic vel illi. ut plures DD. huiusmodi reuocatoriam variationem admittunt.

Supponendo autem verum esse beneficium de quo queritur, videndum est an Regula Cancellariæ Romanæ de infrimis resignantibus obtineat in casu permutationis. & quidem Gomef. ad eandem regulam quasi. 19. hoc non videtur, inquit, habere dubium, cum in regula antequam